

N:o 31.

Ank. till Riksd. kansli den 15 mars 1901, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om ändring af § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet samt § 9 af förordningen om kyrkostämman m. m.

Andra Kammaren har till lagutskottets behandling hänvisat en inom nämnda kammare af herr *E. Persson* i Borrby väckt motion, n:o 24, af följande lydelse.

»Vid nästlidet års riksdag väcktes i Andra Kammaren motion (n:o 7) om tillägg till § 17 i kongl. förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, med bestämmelse, att till revisorer icke skulle kunna väljas de, som vore ledamöter i kommunalnämnd eller kommunalfullmäktige eller vore redovisningsskyldige inför kommunen, och att de ej heller skulle ega rätt deltaga i revisorsval.

Då jag nu går att hos Riksdagen göra framställning i enahanda syfte, sker detta därför, att jag i likhet med föregående motionär finner det nödvändigt för erhållande af en opartisk revision, att de, hvilkas förvaltningsåtgärder skola granskas, ej till revisorsbefattning äro valbare eller hafva valrätt. Väl borde, såsom lagutskottet i sitt utlåtande öfver berörda motion uttalat, den naturliga känslan af det principiellt oegentliga och otillbörliga förhindra nämnda personer från deltagande i revisorsval och mottagande af revisorsuppdrag. Men erfarenheten har visat ett motsatt förhållande åtminstone hvad beträffar deltagande i valet.

Vid sådant förhållande och då det otvifvelaktigt, såsom lagutskottet framhållit, är en brist i lagstiftningen, att denna ej genom bestämda

föreskrifter förebyggt missbruk i angifna hänseende, torde det vara önskvärdt, att sådan brist varder afhjelpat. Och då enahanda brist vidlåder kongl. förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, torde bestämmelsen i samma syfte jemväl i denna förordning införas.

Att deremot, såsom den föregående motionären föreslagit, äfven kommunalfullmäktiges ledamöter skulle uteslutas från valrätt och valbarhet, torde på de af lagutskottet i dess utlåtande anförda skäl vara att gå för långt.

På grund af hvad nu anförts, får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen för sin del behagade besluta följande tillägg till nedan gifna lagrum, nemligen

i § 17 i kongl. förordningen om kommunalstyrelse å landet den 21 mars 1862:

Ledamot af kommunalnämnd får ej till revisor väljas eller i revisorsval deltaga;

samt i § 9 i kongl. förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862:

I sistnämnda val får ej ledamot af kyrkoråd eller skolråd deltaga. Ej heller är sådan ledamot till revisor valbar.»

I sammanhang med denna motion har utskottet till behandling förehått en af herr *N. Andersson* i Pettersborg, jemväl inom Andra Kammarerna afgifven, till lagutskottet hänvisad motion, n:o 30, deruti motionären, under åberopande af de skäl han i en vid sistlidet års riksdag afgifven motion, n:o 7, anført, föreslagit, att Riksdagen ville besluta följande lydelse af § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet: »Tre ordinarie kommunalstämmor — — — skall ske å vinterting. Till revisorer kunna icke väljas de, som äro ledamöter i kommunalnämnd, eller de, som äro redovisningsskyldige inför kommunen; och ege de ej heller rätt att i val af revisorer deltaga».

Utskottet finner förevarande motioners syfte värdt beaktande. Väl ligger det i sakens natur, att de, som äro satta att handhafva en förvaltning, ej böra vare sig deltaga i val af revisorer af denna förvaltning eller än mindre sjelfva fungera såsom revisorer deraf, och känslan af det principiellt origtiga i ett motsatt förfarande är nog i allmänhet till fyllest att förhindra deltagande i revisorsval och mottagande af revisorsuppdrag från deras sida, hvilkas förvaltningsåtgärder skola utgöra föremål för revisorer-

nas granskning; men då, enligt hvad erfarenheten ådagalagt, missbruk i angifna hänseende understundom förekommit, anser utskottet välbetänt, att lagbestämmelser åstadkommas, som stadga uttryckligt förbud för dem, som inför kommun eller kyrkoförsamling äro redovisningsskyldige, att väljas till eller deltaga i val af revisorer för granskning af kommunens eller kyrkans och skolans räkenskaper och förvaltning.

Det är emellertid ej nog, att, såsom herr Persson föreslagit, sådant förbud gäller ledamöter af kommunalnämnd samt ledamöter af kyrkoråd eller skolråd; detsamma kan, såsom herr Andersson påpekar, vara behöfligt äfven i fråga om dem, som väl äro redovisningsskyldige, men vid tiden för revisorsvalet afgått från den befattning, revisionen afser.

Utskottet anser för öfrigt det böra komma under ompröfning, huruvida ej jemväl i andra författningar än de af motionärerna omförmälda, men dessa närstående, lagbestämmelser af ifrågavarande art böra införas, och för att bereda möjlighet dertill, att det ifrågasatta förbudet samtidigt införes i öfriga sådana författningar, i hvilka behof deraf kan förefinnas, anser sig utskottet ej nu böra framlägga formuleradt förslag i ämnet, utan inskränker sig till att hemställa,

att Riksdagen, i anledning af förevarande motioner, måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådant tillägg i dels förordningen om kommunalstyrelse på landet, dels ock förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, att de, som enligt dessa författningar handhafva eller handhaft någon förvaltning, icke må kunna väljas till eller deltaga i val af revisorer för granskning af den förvaltning, för hvilken de äro redovisningsskyldige.

Stockholm den 15 mars 1901.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.